

Zdravica
predsednika Islandije
dr. Ólafurja Ragnarja Grímssona
na svečani večerji,
ki jo priredi predsednik Republike Slovenije
dr. Janez Drnovšek

19 Marec 2003

Vaša Ekscelenca predsednik Republike Slovenije, dr. Janez Drnovšek,
dame in gospodje,

Ob vstopanju v novo stoletje, ko si Evropa prizadeva najti trdne temelje za mir in napredek, bi bilo zdravo, da razmislimo o tem kako so mali narodi te celine oblikovali njeno demokraticno dediščino, kulturo in identiteto.

Atene in Rim sta bila v antiki po današnjih merilih mali državi, toda njun prispevek evropski misli, filozofiji, vodenju držav in pravu je bil tako vpliven, da se tudi pri novih dialogih še vedno zatekamo k njuni zgodovini. Pred več kot tisoč leti so priseljenci na Islandiji ustanovili svojevrstno zakonodajno skupščino ter postavili temelje demokraciji in najstarejši parlamentarni tradiciji na svetu.

V preteklem stoletju so nordijske države postale vzor številnim drugim pri vzpostavljanju človekovih pravic, socialne pravčnosti, javne dobrobiti in enakopravnosti. Na mednarodni ravni so te države oblikovale zavezništvo, ki je združeno oralo ledino na številnih področjih in dosegalo pomembne rezultate. Njihovo majhnost so razumeli celo kot prednost, saj je ta dokazovala, da te države nimajo prikritih namenov.

V prejšnjem desetletju so nam tri baltske države pokazale kako so se njihova gibanja za neodvisnost uspešno otresla sovjetske nadvlade ter si v zelo kratkem času zagotovile trden položaj znotraj skupnosti narodov. To je uspeh, ki ga gre deloma pripisati tudi številnim prednostim njihove majhnosti.

Slovenija je nadvse uspešno vstopila v skupnost malih narodov, ki so služili za vzor drugim kot vir najrazlicnejših zamisli in dejanj, ki so pokazali, da se inovacijski potencial skriva ravno v majhnosti.

Slovenija je v zacudujoce kratkem casu utrdila svojo demokracijo in svobodo, za kar so si morale nekatere vecje države prizadevati desetletja, ce ne celo stoletja. Medtem ko so med njenimi sosedami divjale sovražnosti in ogorceni boji, pa je Slovenija ostajala kraj miru in sprave, kjer kolektivna volja naroda deluje kot gonilna sila napredka in gospodarskih reform.

Islandci smo Vaš uspeh spremljali z obcudovanjem. Izjemno smo tudi cenili dejstvo, da smo Vam lahko pomagali kot prva država, ki je priznala slovensko samostojnost in neodvisnost.

Pozdravljamo tudi vse številnejše priložnosti za dialog in sodelovanje med našima državama. S posebnim veseljem se spominjam, Vaša Ekselenca predsednik Drnovšek, Vaših izjemno zanimivih in poučnih besed ob Vašem lanskem obisku Islandije še kot predsednik vlade Vaše države.

Zato si štejem v izjemno cast, da sem lahko prvi predsednik Islandije, ki je kdaj uradno obiskal Slovenijo ter se Vam, Vaša Ekselenca, ter Vašemu narodu zahvaljujem za prijateljstvo, ki ste ga izkazali nam Islandcem.

Upam, da bo moj tokratni obisk prispeval k še nadaljnji utrditvi našega prihodnjega sodelovanja ter položil temelje skupnim uspehom na številnih podrocjih. Nedvomno se bomo soocali z vrsto zanimivih izzivov.

Islandija in Slovenija lahko prikažeta kako pomembno vlogo igrajo male države v mednarodni skupnosti. Nedavno smo na Islandiji ustanovili center za globalni dialog o vlogi malih držav. Upam, da bomo lahko tekom tega obiska odprli pot sodelovanju vodilnih slovenskih predstavnikov politike, državne uprave in gospodarstva ter akademikov pri razvoju tega novega centra. Sodelovanje na tem podrocju bi naši dve državi lahko opremilo z novimi zamislimi in spletom znanj, ki bodo spodbudili naš razvoj ter okrepili naš položaj na globalni ravni.

Islandija je bila pred pol stoletja ena ustanovnih članic zveze NATO, zadnje desetletje pa je v okviru sporazuma o evropskem gospodarskem obmocju povezana tudi z Evropsko unijo. Oba okvira sta primera uspešnega sodelovanja male države v širših mednarodnih strukturah. Slovensko članstvo v zvezi NATO in Evropski uniji bo izjemno razširilo priložnosti za izvajanje kolektivnega vpliva. Ob tem pa je pomembno

poudariti vlogo malih držav pri zagotavljanju miru, varnosti in napredka v Evropi. Zgodovina nas namreč uči, da velikim državam na naši celini nikoli ni samim uspelo postaviti temeljev trajnega uspeha.

Islandci zadnjih nekaj desetletij za ogrevanje prostorov, proizvodnjo električne energije in tudi v zdravstvene namene uporabljamo geotermalno energijo. Upamo, da bomo s Slovenijo širše sodelovali tudi pri uspešnem koriščenju Vaših geotermalnih nahajališč. V času mojega obiska se bodo Sloveniji predstavila islandska energetska podjetja in upam, da bodo ti pogovori ustvarili ustrezno podlago za uspešno medsebojno sodelovanje v prihodnje.

Islandski turisti so bili nekaj pogosti obiskovalci Slovenije in upamo, da bodo tudi Slovenci izkoristili islandsko prijateljstvo in gostoljubje ter odkrivali raznoliko in veličastno naravo, ki jo je Stvaritelj namenil naši deželi.

Nedvomno se priložnosti porajajo tudi na drugih področjih, zato je pomembno, da ustvarimo primerne pogoje, da bodo lahko naši umetniki – pisatelji, slikarji, glasbeniki in drugi – prispevali k medsebojni obogatitvi obeh kultur.

Vaša Ekszellenca predsednik Drnovšek, iskrena hvala za prijateljstvo, ki ste ga Vi in Vaš narod izkazali Islandcem in upam, da bo moj obisk pripomogel k zagotavljanju še nadaljnjih skupnih prispevkov k ustvarjanju nove Evrope.

Vse goste vabim, da vstanemo in dvignemo čaše v cast predsedniku Republike Slovenije dr. Janezu Drnovšku ter nazdravimo trajnemu prijateljstvu med našima narodoma.